

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

*Gfv.VII.30.418/2014/5.szám*

*A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Zsoldos Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Zsoldos Mariann ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Szmétana Béla ügyvéd által képviselt I.r., a személyesen eljáró II.r., III.r., a Csapó, Kiss és Sebestyén Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Kiss Endre ügyvéd által képviselt IV.r. alperes ellen a Budapest Környéki Törvényszéken 7.G.40.229/2013. számon folyamatban volt és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.757/2013/8. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő*

*í t é l e t e t:*

*A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.*

*Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak, felhívásra 2.540.000 (kettőmillió-ötszáznegyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.*

*Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.*

*I n d o k o l á s*

*A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a peres felek 1994. és 2003. között a következő gazdasági társaságokat alapították, illetve szereztek azokban üzletrész tulajdont: „J” Kft., G P Kft., E H B Kft., P H Kft. A cégcsoportba tartozott még a G-T Kft., valamint a B M E Kft. is. A társaságok mindegyikét a peres felek működtették, ügyvezetői részben ők, részben alkalmazottak voltak. A cégekkel kapcsolatos döntéseket a peres felek hozták meg, ők határoztak a társaságok működésével, a mindennapi ügyvitellel kapcsolatos kérdésekben. A társaságok működésének irányítására az I. r. alperesnek volt döntő*

befolyása, aki a cégek működéséről, üzletmenetéről rendszeresen tájékoztatta a felperest és a II. r. - IV. r. alpereseket.

Figyelemmel arra, hogy a G P Kft-nek 2003. elejétől 100.000.000 Ft-os tartozása halmozódott fel, a peres felek - annak érdekében, hogy a társaság az adósságait rendezni tudja, illetve az I.r. alperes és házastársa ingatlanával szemben ne kerüljön érvényesítésre a cég érdekében felvett kölcsönök visszafizetésének biztosítására korábban bejegyzett jelzálogjog - 2003. december 22-én ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott megállapodást (a továbbiakban: megállapodás) kötöttek. Ezen okirat 1-3. pontjaiban rögzítették a G P Kft. adósságait. A 4. pont szerint abban állapodtak meg a felek - az előző pontokban felsorolt követelések azonnali érvényesítésének elkerülése, a társaság eredményesebb gazdasági működése érdekében - , hogy módosítják a G P Kft., az E H B Kft., a „J” Kft. és a P H Kft. társasági szerződéseit. A említett cégek üzletrészeit egyenlő arányban szerzik meg, a szavazati jogok tagonként 20-20 %-os mértékűek lesznek, valamennyi társasági döntéshez 80 %-os többséget írnak elő és az 500.000 Ft-ot meghaladó ügyvezetői döntéseket taggyűlési határozathoz kötik.

A megállapodásuk 5. pontjában arra vállaltak kötelezettséget, hogy a G P Kft-t terhelő tartozásokat - azok érvényesítése esetén - a kifizetéstől számított 30 napon belül, saját vagyonukból, fejenként egyenlő arányban megfizetik. A 6. pontban kikötötték, hogy a közöttük korábban létrejött megállapodások hatályukat veszítik.

A 2003. december 22-én kelt, ismertetett megállapodásban foglaltak ellenére nem került sor a gazdasági társaságok társasági szerződéseinek módosítására. Az I.r. alperes kezdeményezésére 2004. április 28-án megbeszélést hívtak össze, amelyen a felperes és az I-III.r. alperesek jelentek meg. Az erről készült jegyzőkönyv szerint a jelenlévők, valamint a meg nem jelent IV.r. alperes, továbbá Sz Cs 1/6-1/6 arányban tartoznak helytállni a G P Kft. adósságaiért.

Ezt követően, a 2004. július 5-én kelt levelében a IV.r. alperes arról tájékoztatta a feleket, hogy a 2003. december 22-én létrejött megállapodást nem tekinti magára nézve kötelezőnek.

2004. július 7-én a felperes, a II.r. alperes, az I.r. alperes házastársa és J A megjelent a megállapodást ellenjegyző ügyvéd irodájában, a megállapodásban foglaltaknak megfelelő szerződések megkötése érdekében. Erre azonban a meg nem jelent többi fél miatt nem kerülhetett sor.

2004. október 7-ei kezdő időponttal a G P Kft. felszámolás alá került.

A IV.r. alperes keresetet nyújtott be a 2003. december 22-i megállapodás tévedésre alapított érvénytelenségének megállapítása iránt. Azt azonban a Pest Megyei Bíróság az 5.G.40.053/2006/15-I. számú, 2007. november 27-én jogerőre emelkedett ítéletével elutasította.

A felperes keresetében ugyancsak e megállapodás érvénytelenségének

megállapítását kérte a Ptk. 210. § (1) és (3) bekezdése alapján. Arra hivatkozott, hogy az abban rögzített kötelezettségeket kifejezetten arra tekintettel, abban bízva vállalta, hogy az ott megjelölt társaságok társasági szerkezetének megváltoztatása, az érintett társasági szerződések megjelölt módosításai a G P Kft. eredményesebb működését eredményezik majd. A megállapodásban foglaltak azonban nem teljesültek. Annak aláírásakor a felperes az említettek tekintetében tévedésben volt, tévedését a megállapodást aláíró peres felek okozták, illetve lehettek köztük olyanok is, akik ugyanabban a téves feltevésben voltak.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte. A II.r. alperes nem ellenezte a kereset teljesítését, a III.r. és a IV.r. alperesek pedig kifejezetten kérték, hogy a bíróság adjon helyt a keresetnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint nem volt megállapítható olyan tény, illetve körülmény, amelynek tekintetében a felperes a megállapodás megkötésekor tévedésben lett volna. Nem merült fel adat továbbá azzal kapcsolatban sem, hogy a felperes tévedését az alperesek okozták, vagy azt felismerhették volna. Az elsőfokú bíróság rögzítette: a felperes abban jelölte meg a tévedését, hogy a megállapodás 4. pontja később megvalósul. A törvényszék szerint azonban nem volt objektív akadálya annak, hogy a szerződő felek teljesítsék az abban foglaltakat. Értékelhető lépéseket azonban egyikük sem tett annak érdekében, hogy megváltoztassák a megjelölt gazdasági társaságok tagsági szerkezetét.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel kifejtette: a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján valamely tény akkor fogadható el valószínűnek az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező, avagy az egyik félnek bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása esetén, amennyiben annak tekintetében kétely nem merül fel. Az elsőfokú bíróság a hivatkozott rendelkezést - helyesen - a Pp. 52. § (2) bekezdésével együtt alkalmazta. A Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes alperesi pertársaságra tekintettel, a per egyéb adataival együttesen értékelte az alperesek egymástól eltérő perbeli nyilatkozatait és így foglalt állást a kereset megalapozottságáról. A másodfokú bíróság megítélése szerint - a fellebbezésben tett utalással ellentétben - nem volt elégséges a II.r.-IV.r. alperesek elismerése ahhoz, hogy az elsőfokú bíróság a keresetnek helytadó döntést hozzon.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes annak hatályon kívül helyezését és keresetének helytadó ítélet meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 210. § (1) és (3) bekezdésébe, valamint a Pp. 163. § (2) bekezdésébe, 51. § a) pontjába és 52. § (2) bekezdésébe ütköző

módon jogszabálysértő. Az anyagi jogi jogszabálysértés tekintetében azt adta elő, hogy az eljárás bíróságok nem értékelték az egyes alperesek vonatkozásában különállóan a Ptk. hivatkozott 210. § (1) és (3) bekezdésében írt tényállási elemeinek megvalósulását. Állította, az eljárás jogszabálysértés azzal valósult meg, hogy az eljárás bíróságok nem jelöltek meg olyan kételyt, amely a II.r.-IV.r. alperesek beismerése folytán valóban elfogadható, a felperes által hivatkozott tényeket kétségesse tette volna. Hivatkozott arra is, hogy - az eljárás bíróságok ítéletével ellentétben - az alperesi pertársaság a Pp. 51. § a) pontjának nem a második, hanem az első fordulata szerintinek minősül, mivel a per tárgya az egyes alperesek tekintetében különállóan értékelendő közös jog, illetve kötelezettség.

Az I.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A II. r. - IV. r. alperesek nyilatkozatot nem tettek.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A felperes keresete a peres felek között létrejött megállapodás érvénytelenségének megállapítására irányult. Általa sem vitatott módon, az alperesek a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársak voltak. Az eljárás során ezért irányadó volt a Pp. 52. §-a is, amelynek (2) bekezdése az egységes pertársak egymástól eltérő nyilatkozatainak és cselekményeinek értékelésére, azok egyéb peres adatokkal való összevetésére nézve tartalmaz előírásokat. A felülvizsgálati kérelemmel ellentétben, a Pp. 52. § (2) bekezdése alkalmazása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az alperesek a Pp. 51. § a) pontjának első, vagy második fordulata szerinti pertársaknak minősülnek-e.

Az eljárás bíróságoknak az egységes pertársakra vonatkozó szabályokat a Pp. 163. § (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban kellett alkalmazniuk. Azaz: az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező, vagy az egyik félnek az ellenfél által, bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása alapján valóban csak akkor fogadhattak el tényeket, ha azok tekintetében nem merült fel kételyük.

Az elsőfokú eljárásban az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte, a II.r. és a III.r. alperesek annak teljesítését nem elleneztek, a IV.r. alperes pedig kifejezetten keresetnek való helytadást kért. Az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezése ellen benyújtott felperesi fellebbezésre azonban már csak kizárólag az I.r. alperes terjesztett elő ellenkérelmet, amelyben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy az elsőfokú bíróság által, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint, okszerűen

mérlegelt bizonyítékok alapján a II.r.-IV.r. alperesek elismerő nyilatkozata nem volt elégséges ahhoz, hogy a felperesnek a keresetének alátámasztására megjelölt tévedésre, illetve téves feltevésre tett tényállítást az eljáró bíróságok valóban fogadják el. Arra vonatkozó jogszerű kérelmet, hogy a felperes bármilyen lényeges körülmény tekintetében olyan tévedésben volt, amelyet az alperesek okoztak, vagy felismerhettek volna, vagy hogy a szerződéskötéskor ugyanabban a téves feltevésben voltak, az I.r. alperesnek az alperes társaival ellentétes nyilatkozata eleve indokolta.

A Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg azt is, hogy a felperes a Ptk. 210. § (1) és (3) bekezdése szerinti, a perbeli megállapodás megtámadását megalapozó jogszabályi feltételek fennállását nem bizonyította. A felperes saját állítása szerint a támadott megállapodást azért kötötte meg, mert abban bízott, hogy az annak 4. pontjában felsorolt gazdasági társaságokban a tulajdonosi szerkezet megváltoztatására, az egyenlő mértékű üzletrészekhez kapcsolódó, egyenlő szavazati jogokról, a határozathozatalhoz szükséges 80 %-os többségi szavazati arányról, az 500.000 Ft-ot meghaladó értékkel összefüggő taggyűlési jóváhagyó határozathoz kötött ügyvezetői döntésről szóló társasági szerződésmódosításokra sor kerül. E feltevését jelölte olyan lényeges körülménynek, amelynek tekintetében tévedésben volt, illetve amelyre nézve a szerződő felek közös téves feltevésben voltak.

Azt azonban kétséget kizáróan, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettsége ellenére nem igazolta, hogy a társasági szerződésmódosításokra, illetve a tervezett üzletrész átruházásokra objektív okból nem kerülhetett sor, vagy, hogy a támadott megállapodás aláírásakor a szerződő feleknek a megállapodásban rögzített szándéka eleve nem állt volna fenn. A felperesnek tudnia kellett, hogy az említett szerződéskötésekre csak valamennyi fél együttműködése mellett és csak akkor kerülhet sor, ha a szükséges jogi feltételekben meg tudnak állapodni. A tervezett szerződéskötések megvalósulására vonatkozóan állított tévedését, az érintett felek közös téves feltevését ezért nem igazolja ezen várakozásának meghiúsulása sem.

A Kúria mindezekre figyelemmel nem találta megállapíthatónak a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértéseket. A jogerős ítéletet ezért a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az I.r. alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Ennek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján, az I.r. alperes jogi képviselője

által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányosan határozta meg. A felperes a költségmentesség alkalmazásáról bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a szerint köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2015. szeptember 8.

Dr.Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr.Dzsula Marianna sk. bíró